People's Herald

Rs- 160/month

People's Herald

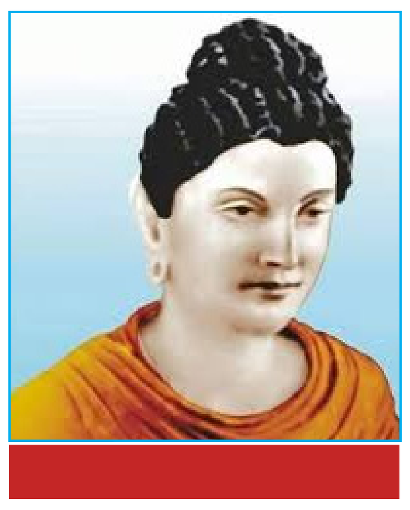

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"

https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610

ਪਟਿਆਲਾ

"Equality and Justice"

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 06 ਨਵੰਬਰ 2025 ਵੀਰਵਾਰ "ਰੋਜ਼ਾਨਾ" ਚੌਥਾ ਸਾਲ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

"ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ": ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ

ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ-ਵਿਆਹ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਈ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਪਤਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਕੋਚੀ- ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹਾਲੀਆ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਆਦਮੀ ਕੇਰਲ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਆਮ) ਨਿਯਮ, 2008 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾ ਵਿਆਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਵੀ. ਕੁਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਿਸਨੇ ਥ੍ਰਿਕਾਰੀਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ

ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕੇਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਾਸਰਗੋਡ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ 2017 ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਔਰਤ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਦੋ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਮੁਸਲਿਮ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਜੋੜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਧੀਆਂ ਹਨ, ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ, ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਥ੍ਰਿਕਾਰੀਪੁਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

ਜਸਟਿਸ ਕੁਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁ-ਵਿਆਹ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ-ਵਿਆਹ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਈ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਪਤਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਆਦਮੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ," ਜੱਜ ਨੇ ਕੁਰਾਨ ਅਧਿਆਇ 4, ਆਇਤ 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: "ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ

ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਅਗਲੇ ਪੇਜ਼ ਤੇ

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੌਗਾਤ,

ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਕੰਢੀ ਡੈਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੌਗਾਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ 3394.49 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਕੰਢੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਤੇ

ਸਿੰਚਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਡੈਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੰਜਨੀਅਰਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ-ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਡੈਮ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਡੈਮ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧੇਗਾ, ਉਥੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੌਕੇ ਹਾਸਲ ਹੋਣਗੇ।

ਤਰਨਤਾਰਨ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀ ਗੋਲਕ ਲੁੱਟਣ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ - ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਹਨੇਕੇ

ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਹੇਠ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿਆਸੀ ਖੇਡ ਪੰਥ ਅਤੇ ਕੌਮ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨੇਕੇ ਨੇ ਬਾਦਲ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਤਰਨਤਾਰਨ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਗੋਲਕ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਹਨੇਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰਜਿੰਦਰ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿਚਾਲੇ ਮੋਟੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਸੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੇਠ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦੀ ਗੋਲਕ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ, ਸੱਚਾਈ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਤਰਨਤਾਰਨ ਹਲਕੇ ਲਈ 60 ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਹਨੇਕੇ ਵੱਲੋ 60 ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵੀਡਿਓ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਇਸ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਗੇ? ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਹਨੇਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਸਮੇਂ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਦਬਾਅ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ। ਇਸੇ ਦਬਾਅ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੇਠ ਸੁਖਬੀਰ ਅਤੇ ਧਾਮੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ। ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੇਠ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਧਾਮੀ ਨੂੰ ਐੱਸਜੀਪੀਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਹਨੇਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ, ਅੱਜ ਤਰਨਤਾਰਨ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਸੁਖਬੀਰ

ਬਾਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਧਾਂਦਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਕੇ ਪਾਸੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪੈ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ 'ਚ ਲਿਆਂਦੇ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਲਈ ਰੋਕਿਆ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਤੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਤਾਰੀਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨੇਟ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਲਿਦ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ,"ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 28 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜੋ ਲਗਭਗ ਪਹਿਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਬਦਲਾਅ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਟਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਰ 5 ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ 1947 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਹਿਲਾਂ 90 ਮੈਂਬਰੀ ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ 15 ਮੈਂਬਰੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜਟ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1947 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵੀਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ, ਪਿੰਡ ਸੀਲ ਦੇ ਅਜਮੇਰ ਅਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਰੇਹੜੀ -ਇੰਜੀ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰਾਮ

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰਾਮ ਨੇ ਰੇਹੜੀ ਦੇ ਨਾਲ 5000 ਰੁਪਏ ਵੀ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦਿੱਤੇ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

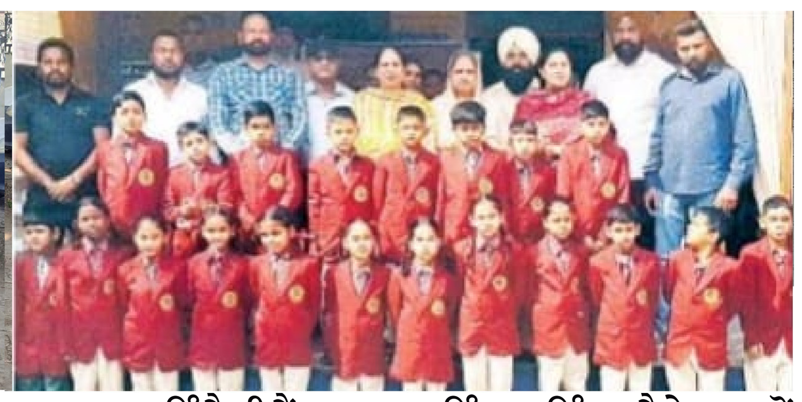

ਪਟਿਆਲਾ- ਜਸਵਿੰਦਰ ਚਪੜ- ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵੀਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਸੀਲ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅਜਮੇਰ ਅਲੀ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰਾਮ - ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ - ਇੰਡੀਆ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕੈਨੇਡਾ ਜੀ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੇ ਮੋਟਰ ਰੇਹੜੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਮੇਰ ਅਲੀ ਆਪਣਾ ਰੋਜਗਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਿਰਵਾਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾ ਨੇ 5000 ਰੁਪਏ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤੇ। ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਮੇਰ ਅਸੀ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸਪੁੱਤਰ ਰਮਜਾਨ ਅਲੀ ਬਰੇਨ ਟਿਊਮਰ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ - ਉਸਦਾ ਦਿਮਾਗ ਸੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਪੜ - ਜ਼ੋਨ ਖੇਡ ਸਕੱਤਰ ਘਨੌਰ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ- ਰਿਟਾ. ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਸਰਪੰਚ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਹਿਰਾਮ- ਰਿਟਾ. ਏ.ਐਸ. ਆਈ., ਕੁਲਦੀਪ ਬਹਿਰਾਮ ਆਗੂ ਬੀ. ਐਸ.ਪੀ., ਸਰਪੰਚ ਜੇਰਾ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ - ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ - ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਸੀਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਸੀਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰਾਮ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਐਨ. ਆਰ. ਆਈ. ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੁਪਰ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲੇਜਰ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਐਲੀ. ਸਿ./ਸੈ. ਸਿ.) ਅਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਦੀ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਸੋਚ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਇਸ ਸਕੂਲ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਐਨ. ਆਰ. ਆਈਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੜਕ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਇਆ ਝਗੜਾ, ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ ਦੇ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਪਿਕਅੱਪ ਡਰਾਈਵਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਪਿਕਅੱਪ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਸ ਹੋ ਗਈ। ਬਹਿਸ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੱਧ ਗਈ ਕਿ ਮਹਿੰਦਰਾ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਰਾਡ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮੋਹਾਲੀ ਫੇਜ਼ 6 ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਬਰਖਾਸਤ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪੁਣੇ : ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਤਾਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੋਪਾਲ ਬਦਨੇ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 23 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਫਲਟਨ ਕਸਬੇ ਦੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਲਟਕਦੀ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਨੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅਪਣੀ ਹਥੇਲੀ ਉਤੇ ਲਿਖਿਆ ਇਕ ਨੋਟ ਛੱਡ ਦਿਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਦਨੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਨੋਟ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਾਂਕਰ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਉਤੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਤਾਰਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਦਨੇ ਉਤੇ 'ਅਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਅਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਵਿਵਹਾਰ' ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 'ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ' ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪੀਟੀਆਈ)

1 ਨੰ. ਪੇਜ ਦੀ ਖਬਰ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ

ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਨਾਥ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹਨ, ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੇ, ਤਾਂ [ਸਿਰਫ਼] ਇੱਕ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰੋ।" ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਆਇਤ 129 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ: "ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪਤਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ [ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ] ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੋਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ [ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ]। ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ [ਇੱਕ ਵੱਲ] ਨਾ ਝੁਕੋ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਲਟਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।"

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ "ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ-ਵਿਆਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁ-ਵਿਆਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ," ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ 'ਨਿਆਂ' 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ," ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇੱਕ-ਵਿਆਹ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਬੇਰੋਕ ਬਹੁ-ਵਿਆਹ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚੁੱਪ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਰਮ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਵਉੱਚ ਹਨ। ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਰਾਨ ਅਤੇ ਹਦੀਸ ਤੋਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, "ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ" ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। "ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਅਤੇ ਹਦੀਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ," ਜਸਟਿਸ ਕੁਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਚੁੱਪ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।" ਉਸਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਉੱਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਰਵਉੱਚਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ, "ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਰਮ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਵਉੱਚ ਹਨ।"

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਜੱਜ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਰਦ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।" ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵਰਗੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਨੂੰ ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਵੈਧਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ "ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਿਵਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਖੁਦ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। "ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ," ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜ਼ੁਬੈਰੀਆ ਬਨਾਮ ਸੈਦਾਲਵੀ ਐਨ. ਵਰਗੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ 'ਤੇ ਬਣਿਆ, ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਬਹੁ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਲਾਂਘੇ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਬਹਿਸਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਣਕੀ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਦਾ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ : ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਜੋਤੀ ਯਾਦਵ

ਕਿਹਾ : ਝੂਠੀ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ, ਹੋਵੇਗੀ ਕਾਰਵਾਈ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਖੰਨਾ : ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਮਾਣਕੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੰਨਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਜੋਤੀ ਯਾਦਵ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀਆਂ ਕੁਝ ਪੋਸਟਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹਨ। ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਗੈਂਗਸਟਰ ਅਨਮੋਲ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਉਭਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡਾ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿੰਦਾ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦੱਸ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੋੜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਕਬੂਤਰ ਪਾਲਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਧਰਮਪਾਲ ਉਰਫ ਧਰਮਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਸੀ। ਹਮਲਾਵਰ ਧਰਮਪਾਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਧਰਮਪਾਲ ਪਿੱਛੇ ਹਟਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੀ ਗੋਲੀ ਧਰਮਪਾਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੈ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 12 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮਾਂ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਕਸੂਰ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਜੋਤੀ ਯਾਦਵ ਬੈਂਸ ਨੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੀ ਹਰ ਪਰਤ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

*ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

7 ਨਵੰਬਰ 1938 ਦੀ ਮੁੰਬਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਡੇਢ ਲੱਖ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਾਮਗਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੜਤਾਲ ਤੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਗਲੀ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਸਿੱਧੀ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀ ਹੜਤਾਲ ਕਿਵੇਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ? ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ

ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਾਂਗ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ, ਲੋਕਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਤਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ-

ਦੇਖੋ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਜੀਬ ਲੀਲਾ ਦੇਖੋਗੇ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਖਬਰ ਛਪੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ 'ਤੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਫਲ ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਉਲੀਕਣਾ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਰੱਖੋ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ 1.25 ਲੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਪਰਲੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋਸ਼ੀ ਇਸ ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਮਦਦ ਲੈਣ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਡੀ ਛਾਤੀ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੇ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਠੀਆਂ ਹੀ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਮੂਰਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਘੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ।

ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਕਿਰਤ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ: ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ - ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ

ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ 7 ਨਵੰਬਰ, 1938 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਫਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤੀਆ ਰੁਖ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ।

ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਪਿਛੋਕੜ: 1938 ਦੀ ਮੁੰਬਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ

7 ਨਵੰਬਰ, 1938 ਨੂੰ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ "ਬਹੁਤ ਸਫਲ" ਦੱਸਿਆ। ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਕਾਮਗਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 150,000 ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਇਸ ਸਫਲ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੱਕ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ: ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

* ਵਿਰੋਧ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ: ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਉਣਾ, ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ("ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਮੂਰਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ")। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

* ਸੱਤਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ: ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਲਈ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।

* ਰਣਨੀਤਕ ਜ਼ਰੂਰੀ: ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਸਿਰਫ਼ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਸੱਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਚ ਸਕੋਗੇ।" ਉਸਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸੀ।

* ਮੀਡੀਆ ਕੰਟਰੋਲ: ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ "ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਕੈਬਨਿਟ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

* ਦਮਨਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਉਸਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ "ਰੋਕਣ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੱਸਿਆ। ਉਸਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦੇ।

* ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਖਾਤਮਾ: ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 15 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੱਦਾ: ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀ

ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਈ।

* ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ "ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ" ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

* ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

* ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰੋ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" "Equality and Justice" Rs- 100/month ਸਵਤੰਤ੍ਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ: "ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਸਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿਓ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਾ ਦਿਓ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ "ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਹੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗਾ।"

ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤੀਆ ਰੁਖ਼

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ।

* ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸਿਰਫ਼ "ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ।"

* ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਮਰਥਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ: "ਜੇ ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਵਰਤਾਂਗਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਖ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣਗੇ।

* ਤੁਰੰਤ ਤਰਜੀਹ: ਇਸ ਸ਼ਰਤੀਆ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ: ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਹੈ।

SC ਨੇ NGO ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਖਾਰਜ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (NGOs) ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (autonomous bodies) ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, " ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤੀਆ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਦੇਣੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਸੌਰਵ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, " ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਐਸ. ਮੁਰਲੀਧਰਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (DoPT) ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਖਰੀ ਹਦਾਇਤ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ... ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 1-2 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੱਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।"

PIL ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 30.09.1974 ਅਤੇ 07.10.1974 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਦਾਇਤਾਂ 2024 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ 2024 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਟੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਓਲੰਪੀਅਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਐਕਸ ਐਮ.ਪੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਰਨਾਣਾ ਦਾ ਦੌਰਾ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ)ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਕਨੇਡਾ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ ਫੈਰਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸੰਨ 2008 ਵਿੱਚ ਬੀਜਿੰਗ ਓਲੰਪਿਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵੇਟਲਿਫਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਓਲੰਪੀਅਨ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ ਕਲੱਬ ਐਕਸ ਐਮ. ਪੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕਰਨਾਣਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਲੱਬ ਦੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵੇਟਲਿਫਟਰ ਕੋਚ ਸਾਹਿਬ ਮਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਏਸ਼ੀਆ ਪਾਵਰ ਲਿਫਟਿੰਗ ਚੈਪੀਅਨ ਕੋਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਵਲੋਂ ਅਤੇ 2023 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਿਲਵਰ ਮੈਡਲਿਸਟ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਗੁਣਾਚੌਰ ਦੇ ਵੇਟਲਿਫ਼ਟਰ ਅਮਰਜੀਤ ਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਓਲੰਪਿਅਨ ਨੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਗਰੀਬੀ ਦਾਵੇ ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਹਰ ਸਹੂਲਤ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਮੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨਾ ਆਵੇ। ਇਸ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨਾਲ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮਿਲਣੀ ਯਾਦਗਾਰ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਲੱਬ ਦੇ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਭਲਵਾਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ, ਭਲਵਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ ਡੱਬਾ, ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੀਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੇਟਲਿਫ਼ਟਰ ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ ਰਾਏ, ਅਰਪਿਤਾ ਰਾਏ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪੂਜਾ ਸੁਮਨ,ਹਰਜੀਵਨ ਕੌਰ ਹੀਰ,ਸੀਰਤ ਕੌਰ, ਖੁਸ਼ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਦੀ ਐਸ ਸੀ ਐਸ ਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ,,, ਸਮਾਓ

ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਵੜਿੰਗ ਦਾ ਫੂਕਿਆ ਪੁਤਲਾ,,,

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ 5 ਨਵੰਬਰ। (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ।ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜ਼ੋ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ । ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਹਰਗਿਜ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਐਸ, ਸੀ/ ਐਸ,ਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰਚਾ ਦਰਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਚੌਂਕ ਵਿਖੇ ਦਲਿਤ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੜਿੰਗ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਣ ਸਮੇਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮਾਓ ,ਬਹੁਜਨ ਮੁਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਸਫ਼ਾਈ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਭੀਮ ਆਰਮੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਗੁਰੂ, ਭਾਰਤ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤੇ ਕਾਬਲਿਅਤ ਬਾਰੇ ਸਭ ਗਿਆਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬਾਰੇ ਬੋਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਦਲਿਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਦਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2019 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਇਸ ਮੰਨੂਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਇਸ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੜਿੰਗ ਦੀ ਘਟੀਆਂ ਕਰਤੂਤ ਖਿਲਾਫ ਜੁਬਾਨ ਖੋਲ੍ਹਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲੀ, ਭਾਜਪਾ,ਆਪ ਲੀਡਰ ਵੀ ਇੱਕੋ ਥੈਲੀ ਦੇ ਚੱਟੇ ਵੱਟੇ ਹੀ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ ਸੀ ਸਮਾਜ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਂਗਰਸੀ, ਭਾਜਪਾ, ਅਕਾਲੀ,ਆਪ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਖਹਿੜਾ ਛੱਡ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਖੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਮਵੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ।। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੜਿੰਗ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਨਾਂ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਸਮਾਓਂ,ਅੰਬੇਡਕਰ ਰੇਹੜੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਆਗੂ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਕੇਰੀਆਂ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਹਰਵੇਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ : ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਨੇਵਾਲ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 5 ਨਵੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਸਵਰਗੀ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਡੁੱਬ ਰਹੀ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਸਾਬਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਵਾਰੇ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬੋਲ ਕੇ ਵੱਟੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਭੈੜੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਭੈੜੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੀ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਹਰਵੇਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੱਡੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਇੱਜਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਬਣ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਭੈੜੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਤੁਰੰਤ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ !

ਅੱਜ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ : ਭੁਪਿੰਦਰ ਪਿੰਕੀ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ /ਮੁਕੇਰੀਆਂ 5 ਨਵੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ, ਚੱਕ ਅੱਲਾ ਬਖਸ਼ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮਾ ਸਦਕਾ 2 ਰੋਜ਼ਾ ਕੀਰਤਨ,ਦਰਬਾਰ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ ਭਾਈ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਾਜ਼ੀ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਉਧਾਕੇ,ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਗਏ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂਬਰ ਐਸ.ਜੀ. ਪੀਸੀ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ, ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਆਨ ਸ਼ਾਨ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਅੱਲ੍ਹਾ ਬਖਸ਼, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿੰਟੂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੱਕ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਗਰਨਾ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਗਿਆਨੀ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿੰਟੂ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੁਰਬ ਤੇ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

****

ਉੱਚੀ ਬਾਂਹ ਕਰ ਬੋਲੇ ਨਾਨਕ,
ਰਾਜੇ ਸ਼ੀਹ ´ਤੇ ਮੁਕੱਦਮ ਕੁੱਤੇ।

ਹਿੰਮਤ ਅਸੀਂ ਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰੀਏ,
ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਲਾਈਏ ਬੁੱਤੇ।

ਕਿਰਤ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਨਾਨਕ,
ਅਸੀਂ ਗਿੱਝ ਗਏ,ਮੁਫ਼ਤ ਦੇ ਉੱਤੇ।

ਰਹਿਬਰ ਰਹੇ ਜਗਾਉਂਦੇ ਸਾਨੂੰ,
ਆਪਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ,ਪਏ ਹਾਂ ਸੁੱਤੇ।

ਧੁੰਦ ਚੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਮੁੜ ਹਰ ਪਾਸੇ,
ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਜਿਸ ਰੁੱਤੇ।

ਸੌਖਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਨਾਨਕ ਬਣਨਾ,
ਅਮਲ ਨਾ ਕਰੀਏ ਬਾਣੀ ਉੱਤੇ।

ਆਪ ਕਿਸੇ ਦਾ,ਭਲਾ ਨਾ ਕਰੀਏ,
ਹਾਂ,ਰੱਖੀਏ ਟੇਕ ਅਰਦਾਸਾਂ ਉੱਤੇ।

ਜਸਵੀਰ ਮੋਰੋਂ,ਬਣਾ ਸੋਚ ਮਾਨਵੀ,
ਢੁੱਕਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਜੋ ਨਾਨਕ ਉੱਤੇ।

ਉੱਚੀ ਬਾਂਹ ਕਰ ਬੋਲੇ ਨਾਨਕ,
ਰਾਜੇ ਸ਼ੀਹ ´ਤੇ ਮੁਕੱਦਮ ਕੁੱਤੇ।

ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਪਰਮ: ਮੋਗੇ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੇ ਚਮਕਾਇਆ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਮ, ਬਣੀਆਂ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ

"Equality and justice"
Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

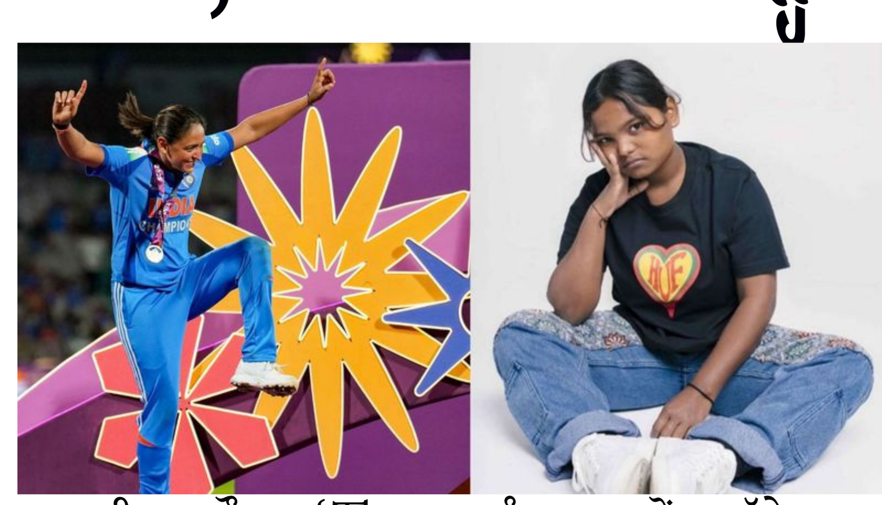

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੋਗਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੰਗੀਤ ਸਨਸਨੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ 'That Girl' ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਣ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਬੱਲੇ ਨਾਲ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਟੁੱਟ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਮੂਣਕ ਵਿੱਚ "ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ" ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫ਼ਿਲਮ ਦਿਖਾਈ

"Equality and justice" Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫਰੰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਮੂਣਕ ਵਿੱਚ "ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ" ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਫ਼ਿਲਮ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਹੁਤ ਸਕੀਮਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰ ਗਰਾਉਂਡ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫਰੰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (DASFI) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲ ਅੱਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਮੂਣਕ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਲਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਡਾਸਫੀ ਟੀਮ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਵਰਕ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਭਵ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ, ਕਿਵੇਂ 12-12 ਸਾਲ ਦੇ ਵੀ ਨਾਬਾਲਿਗ ਬੱਚੇ ਚਿੱਟੇ ਵਰਗੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਡਾਸਫੀ ਟੀਮ ਵਲੋ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਮੂਣਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਭਾਰਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ 16ਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਕਾਜਲ ਨੇ ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਟੌਪਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੇਡਾਂ 2025 ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਮੂਣਕ ਦੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਰਾਉਂਜ਼ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਗਗਨਦੀਪ ਕੋਰ ਨੇ ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੇ ਬਰਾਉਂਜ਼ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਉੱਤੇ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਡਾਸਫੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਰਿਹਾ। ਡਾਸਫੀ ਕਾਲਜ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ,ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਸਨੀ ਭੁਲਣ,ਜੱਗੀ ਠਸਕਾ,ਵਿਕਾਸ ਠਸਕਾ,ਅਮਨ ਠਸਕਾ,ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਜ਼ਲ, ਦਿਕਸ਼ਾ, ਮਾਫ਼ੀ , ਸੁਨੀਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੇ।

ਮਾਧਵ ਢੋਸੀਵਾਲ ਦਾ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

"Equality and justice" Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 05 ਨਵੰਬਰ ( ) ਸਥਾਨਕ ਬੁੱਧ ਵਿਹਾਰ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਮਾਧਵ ਢੋਸੀਵਾਲ (ਸਪੁੱਤਰ ਇੰਜ. ਕੁਨਾਲ ਢੋਸੀਵਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਵੰਦਨਾ ਢੋਸੀਵਾਲ) ਨੇ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਦੇ ਇੰਟਰ ਹਾਊਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਧਵ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੇਂਟ ਮੇਰੀ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਧਵ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਏਜ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਮਾਧਵ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਮੈਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਧਵ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਗਾਇਡ ਇੰਜ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਰੱਖਰਾ, ਪੈਟਰਨ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿਰਧਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਧੁੜੀਆ, ਵਿਜੇ ਸਿਡਾਨਾ, ਸਾਹਿਲ ਕੁਮਾਰ ਹੈਪੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੇਅਪ੍ਰੇਟਿਵ, ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੰਤ ਸ਼ਰਮਾ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਜੁਆਇੰਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਓ.ਪੀ. ਚੌਧਰੀ, ਲਾਰਡ

ਬੁੱਧਾ ਟਰੱਸਟ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਚੀਫ ਪੈਟਰਨ ਹੀਰਾਵਤੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰਿੰ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਢੋਸੀਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਟੀ.ਓ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਸਲੈੱਸ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ ਉਪਰਾਲਾ - ਸੰਦੀਪ ਸੈਣੀ

"Equality and justice" Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਬੈਕਫਿੰਕੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਦੀਪ ਸੈਣੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੇਸਲੈੱਸ ਆਰ.ਟੀ.ਓ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸੌਗਾਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲ ਨਾਲ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੰਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਆਰ.ਟੀ.ਓ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਸੰਦੀਪ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ 56 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਸਲੈੱਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਨਾਗਰਿਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਆਨਲਾਈਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ

ਸੁਧਾਰ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਫ਼ੌਜੀ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ

ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ: ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ 53 ਆਰ.ਆਰ. ਬੜਗਾਮ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਠੁੱਲੀਵਾਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ (35) ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਪਹੁੰਚੀ। ਜਿਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਇਲਾਕਾ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਨੇ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਣਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਦਿਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਫਰੈਮੇਕ ਫਸਟ ਸਿੱਖ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਨਾਇਕ ਸੂਬੇਦਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ 12 ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਟੁਕੜੀ ਨੇ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ। ਚਿਖ਼ਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ 10 ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿਖਾਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦਾਸ ਕੁਰੜ, ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਹਿਜੜਾ ਨੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਮੌੜ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਮੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ, ਡਾ: ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ, 'ਆਪ' ਆਗੂ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਠੁੱਲੀਵਾਲ, ਹਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 15 ਸਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ, ਮਾਰਚ 2026 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਪਨੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਕਮਾਊ ਜੀਅ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਯਾਦਗਾਰ ਪਿੰਡ 'ਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਦੀ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਕੁਝ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਾਇਕ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਠੁੱਲੀਵਾਲ 24 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ 27 ਪੰਜਾਬ ਰੈਜੀਮੈਂਟ 'ਚ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਆਦਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਹੁਣ ਉਹ 53 ਆਰ.ਆਰ. ਬੜਗਾਮ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਬੀਤੀ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਕੈਂਸਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 05 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੈਂਸਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਰੈਡ ਕਰਾਸ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਊ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਂਟਰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰ ਸਕੂਲ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਗਿਆਨ ਜਯੋਤੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਫਸਟ ਏਡ ਸੇਫਟੀ ਸਿਹਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਨਚੰਦਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਨਚੰਦਾ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਦੇ ਨੋਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ, ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਨਚੰਦਾ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਵਾਂਗ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੰਦਰੁਸਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 7 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਕੇਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵਾਂ, ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਬੱਚਣ ਲਈ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਫ਼ਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਡੀਅਕ ਅਰੈਸਟ ਸਮੇਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਅਰੋਗਤਾ, ਫਸਟ ਏਡ, ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ, ਤੰਦਰੁਸਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੇ।

“Equality and justice”
Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਥਾਪਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸਨ

ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ
+447951590424

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ, ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਖੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ —
“ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ।”
(ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਕਿਉਂ ਕਹੀਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਗਰਭ ਤੋਂ ਰਾਜੇ ਜੰਮਦੇ ਹਨ)

> “ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥”

— ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਥਾਪਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੌਮ ਜਾਂ ਧਰਮ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ — ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਲਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅੰਧਕਾਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਧਰਮਕ ਵਿਵਾਦ, ਰਸਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ, ਪ੍ਰੇਮ, ਦਇਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸੱਚਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ — ਕਿ ਰੱਬ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ।

ਜਨਮ ਅਤੇ ਬਚਪਨ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1469 ਨੂੰ ਤਲਵੰਡੀ ਰਾਏ ਭੋਈ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਹੋਇਆ (ਜੋ ਅੱਜ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਕਲਿਆਣ ਚੰਦ ਮੀਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਪਟਵਾਰੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿਵਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ।

ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅਲੌਕਿਕ ਗੁਣ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ, ਨਾਨਕ ਜੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਅਰਥ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ —

> “ਅੱਖਰ ਆਏ ਬਾਹਰਿ ਲੋਇ, ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ।”

ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਵਿਆਹ

ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਵਿਆਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਜੀਵਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਕਿਵੇਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸੁਲਖਨੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਜੋ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਮੂਲਚੰਦ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਧੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ — ਸ਼੍ਰੀਚੰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਲਖਮੀਚੰਦ ਜੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ, ਪਰ ਮਨ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਰੱਖਿਆ।

ਪਹਿਲਾ ਉਪਦੇਸ਼

ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਵਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਵੇਹੜੇ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ, ਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਨਿਕਲੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ — “ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਸੀ?”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ —

> “ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ।”

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਣੀ ਸੀ — ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸੰਦਿਸ਼ ਮਿਲਿਆ।

ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ – ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰੇਮ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ (ਯਾਤਰਾਵਾਂ) ਕੀਤੀਆਂ।

ਪੂਰਬੀ ਉਦਾਸੀ

ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ, ਬਿਹਾਰ, ਜਗੰਨਾਥ ਪੁਰ ਤੱਕ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੱਖਣੀ ਉਦਾਸੀ

ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਰਾਜੇ ਮਾਲ ਰਾਜਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਧਰਮ ਦਾ ਸਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ।

ਪੱਛਮੀ ਉਦਾਸੀ

ਮੱਕਾ, ਮਦੀਨਾ ਅਤੇ ਬਗਦਾਦ ਤੱਕ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੱਬ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੱਸਦਾ — ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ।

> “ਅਲਹੁ ਅਲਹੁ ਕਰੇ ਬੰਦਾ, ਅਲਹੁ ਨ ਬੀਤੁ ਕਬਾਹਿ ॥ ਜੇ ਅਲਹੁ ਹੁੰਦਾ ਦਰਿ ਮੂਸਾ, ਤਾ ਘਰਿ ਕਬੀਲ ਨ ਜਾਹਿ ॥”

ਉੱਤਰੀ ਉਦਾਸੀ

ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਤੱਕ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਰਮ ਸਿਰਫ਼ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰ-ਸਤੰਭ ਦਿੱਤੇ —

1. ਨਾਮ ਜਪੋ – ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ
2. ਕਿਰਤ ਕਰੋ – ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੱਕ ਖੋਹ ਕੇ ਨਾ ਖਾਓ।
3. ਵੰਡ ਛਕੋ – ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋ, ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੀ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸੂਧਾਰ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ, ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਖੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ —

> “ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ।”

(ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਕਿਉਂ ਕਹੀਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਗਰਭ ਤੋਂ ਰਾਜੇ ਜੰਮਦੇ ਹਨ)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ —

> “ਮਾਣਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ।”

(ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਤ ਉੱਚੀ ਜਾਂ ਨੀਵੀ ਨਹੀਂ)

ਕਾਰਤਾਰਪੁਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਕੀਤੀ, ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇੱਥੇ ਹੀ ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ — ਜਿੱਥੇ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ, ਉੱਚ-ਨੀਵਾਂ, ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨ — ਸਭ ਇਕੋ ਥਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਣੀ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈ — ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਆਧਾਰਸ਼ਿਲਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ —

> “ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ।”

(ਸੱਚ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਜੀਣਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੈ)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵੀਤਾ ਵੀ ਹੈ, ਤੱਤ ਗਿਆਨ ਵੀ, ਤੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਤਲਪ ਵੀ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ।

ਜੋਤਿ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣਾ

22 ਸਤੰਬਰ 1539 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਾਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਜੋਤ ਸਮਾ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਲਹਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ — ਜੋ ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਬਣੇ।

ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਫ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ — ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਫੁੱਲ ਰੱਖੋ, ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੇ ਜੋ ਸੁੱਕਣ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰ ਲੈਣ।” ਸਵੇਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫੁੱਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜੋਤਿ ਸਦੀਵੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਅਮਰ ਸੰਦੇਸ਼

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਨਫਰਤ, ਧਰਮਕ ਵੰਡਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਦੀਵਾ ਹੈ

> “ਕਿਰਤ ਕਰੇ, ਨਾਮ ਜਪੇ, ਵੰਡ ਛਕੇ — ਸੋ ਸਿੱਖ, ਸੋ ਭਗਤ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਮੰਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੌਂਕੀਆਂ ’ਤੇ ਨਹੀਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ (Philosophy)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ’ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ —

1. ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ – ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਭਲਾਈ ਦੀ ਕਾਮਨਾ।
2. ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ – ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ।
3. ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਿਮਰਨ – ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਅਹੰਕਾਰ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਮਰਨ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

> “ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਤਨਾ ਹੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਪੰਜ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਰਣ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ —

ਸੱਚ ਬੋਲੋ
ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ
ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ
ਸੇਵਾ ਕਰੋ
ਪਿਆਰ ਕਰੋ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਬੀਜ ਬੋਏ ਸਨ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਿੜ ਰਹੇ ਹਨ।

> “ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

ਗੁਰਭਿੰਦਰ ਗੁਰੀ
+44 7951 590424

ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗਦਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਫਿਲਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

“Equality and justice”
Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗਦਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸ.ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਫਿਲਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਮੈਡਮ ਮਮਤਾ ਡੋਗਰਾ ਹਾਂਡਾ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਡੀਪੀਈ,ਸ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ,ਮੈਡਮ ਅਮਿਤੇਸ਼ਵਰ ਕੌਰ ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟਰੈੱਸ ਅਤੇ ਮੀਨੂ ਦੇਵੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਇਟਲੀ ‘ਚ ਪਿੰਡ ਪੋਸੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ‘ਚ ਮੌਤ

“Equality and justice”
Patiala 05 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਬਲਵੀਰ ਚੌਂਪੜਾ)ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਪੋਸੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸਵ:ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਮ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ| ਜੋ ਇਟਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਸਾਨ-ਵੀਟੋ-ਅਲ-ਤਾਲਿਆਮੈਂਟੋ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੋਰਡੇਨੋਨ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਰੀਨਾ ਰਾਣੀ,ਪੁੱਤਰੀ ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ । ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਰੁਟੀਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇਂ ਦੇ ਇੱਕ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਕਲਾਸ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਾਈਕਿਲ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਜਦੋਂ ਡੇਲੀਜ਼ੀਆ ਨਾਂ ਦੇ ਪੁਲ਼ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵੇਲ਼ੇ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ਼ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ । ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕ ਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ।ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਵੇਲ਼ੇ ਗਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ੇਲ੍ਹ ‘ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਚਾਨਕ ਹੋਏ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਡੂੰਘੇ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ।

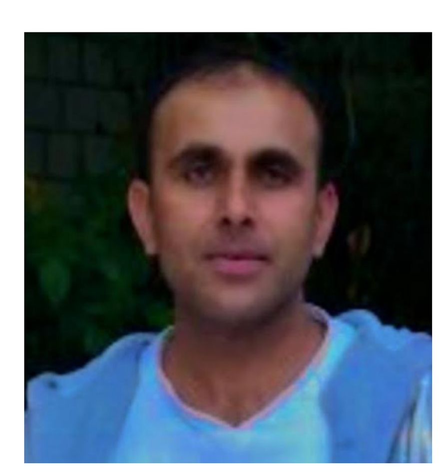

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 05 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगें को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

*हर हाल में मजदूरों के प्रतिनिधियों को ही चुनना होगा

7 नवम्बर, 1938 की मुंबई कामगारों की हड़ताल सफल हुई। शाम डेढ लाख कर्मचारियों की सभा कामगार मैदान पर हुई।

हड़ताल से कामगार क्या सबक लें, अब परन्तु अगली नीति क्या होनी चाहिए? किस प्रकार प्रत्यक्ष संघर्ष के साथ हड़ताल करने से फायदा होगा? आदि बातों के साथ-साथ मजदूरों की लड़ाई की ही तरह आजादी की लड़ाई में सफलता पाने के लिए क्या करें? विधानपरिषद, म्युनिसिपलिटी, लोकल बोर्ड आदि राजनीतिक सत्ताएं मजदूर, किसान और जनता के नियंत्रण में आना कितना आवश्यक है आदि बातें डॉ. अम्बेडकर ने अपने भाषण में समझाई।

डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर ने अपने भाषण में कहा-

आज शाम के अखबार में क्या छापा है देखिए। आपको विचित्र लीला दिखाई देगी। उसे अखबारों में जो खबरें प्रकाशित हुई हैं वे आश्चर्यजनक हैं। एक अखबार के मुताबिक, मजदूरों की हड़ताल सफल नहीं हुई और सभी मजदूर काम पर हैं। मैं नहीं बताऊंगा यह सही है या गलत। लेकिन इतना जरूर कहूंगा कि मंबई के अखबार मुंबई के मंत्रीमंडल ने और पूंजीपतियों ने खरीद लिए हैं यही इससे दिखाई देता है। बेहद सफल हड़ताल के बारे में ऐसी झूठी और विपरीत हालात का चित्र खींचा जाए यह निषेधाई है। इसलिए इस बात की चिंता ना कीजिए कि अखबरों में क्या लिखा गया है। सामने जो दिखाई देता है वह देखिए और धीरज रखिए। आज आप सवा लाख कामगारों ने अपनी रोज की कमाई डुबो कर और अपने पेट की फिकर को छोड़कर यहां आकर इस बिल के प्रति अपना विरोध प्रकट किया है। काँग्रेस ने जो कानून बनाया आपने उसका विरोध किया । ऊपरी कौंसिल में इस बिल का मेरे मित्र अ◌ॅड. जोशी विरोध करने वाले हैं हालांकि उन्हें किसी से मदद मिलने वाली नहीं है। इसीलिए यह कानून हमारी छाती पर सवार होने वाला है।

क्या हम सिर्फ यही करते रहेंगे कि काँग्रेस कानून बनाएगी और हम उसका विरोध करेंगे। केवल झनडे फहराएंगे, स्लोगन्स लगते चिलाएंगे और फिर बैठे रहेंगे तो मैं कहूंगा कि आपके जैसा महामूर्ख कोई नहीं है। जिस काँग्रेस सरकार ने घोड़े पर सवार होकर हमारे लगाम लगाई उस काँग्रेस सरकार को उड़ा देना ही सही है। काँग्रेस सरकार की दुकान को कानून बनाने का मौका बिल्कुल ना दीजिए। अगर हमने पहले ही अकलमंदी दिखाई होती, ज्यादा से ज्यादा मजदूरों को चुना होता तो यह कानून पारित ही नहीं होता। आज काँग्रेस के पास अधिकाधिक मत हैं। इसलिए आज काँग्रेस यह कानून पारित कर सकती है। आज जहाँ सत्ता है उस जगह पर आप कब्जा करोगे तो ही आप टिके रहोगे।

म्युनिसिपालिटी लोकल बोर्ड, विधानपरिषद- जहाँ-जहाँ राजनीतिक सत्ता है वे सभी स्थानों पर आप काबीज हों, आज यही कहा जा सकता है कि आज का कार्यक्रम सफल हुआ।

मजदूर पार्टी के नेता अगले म्युनिसिपल चुनाव में लड़ेंगे। आप अपने मत उन्हें को दें। पिछले 50 सालों में काँग्रेस ने जो इज्जत कमाई थी वह पिछले 15 महीनों में गंवाई है।

आज अगर काँग्रेस सचमुच साम्राज्यशाही के खिलाफ आर-पार की लड़ाई छेड़े तो आजादी पाने के लिए मैं अपनी सारी शक्ति काँग्रेस की ओर से ही लगाऊंगा। लेकिन आज काँग्रेस जो साम्राज्यशाही के खिलाफ विरोध की भाषा बोल रही है वह केवल जनता को गुमराह करने के लिए।

हालांकि मैं आज भी यही कहूंगा कि अगर मैं पाऊं कि काँग्रेस ईमानदारी से आजादी के लिए युद्ध कर रही है तो मैं अपना आज का रुख त्याग कर आजादी की लड़ाई में काँग्रेस का साथ देने के लिए तैयार हूं और इसीलिए मैं फिर आपसे कहता हूं कि आप किसी भी चुनाव में मजदूरों के प्रतिनिधियों को ही चुनें।

सरकार कानून बनाएं और आप उसका केवल विरोध करे यह कोई असल विरोध नहीं हुआ। जो आप नहीं चाहते, आपका अहित करने वाले कानून बनाने वाली काँग्रेस को आप क्यों चुनते हैं? मुंबई महापालिका के चुनाव करीब हैं। इस चुनाव में आप जिसे चाहें वोट दें लेकिन काँग्रेस को ना दें। आप अगर ऐसा नहीं करेंगे तो आपकी लड़ाई सही राह पर आगे नहीं बढ़ेगी यह याद रखना

श्रमिकों, राजनीति और स्वतंत्रता पर अंबेडकर के विचार: एक ब्रीफिंग दस्तावेज़- इंजी . हरदीप सिंह चुंबर

कार्यकारी सारांश

यह दस्तावेज़ 7 नवंबर, 1938 को मुंबई में एक सफल कामगार हड़ताल के बाद डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर द्वारा दिए गए भाषण के प्रमुख विषयों और तर्कों का संश्लेषण करता है। भाषण का केंद्रीय तर्क यह है कि श्रमिकों के लिए केवल विरोध प्रदर्शन करना और हड़तालें करना अपर्याप्त है; अपने हितों की रक्षा करने और दमनकारी कानूनों को रोकने के लिए, उन्हें सक्रिय रूप से राजनीतिक सत्ता पर कब्ज़ा करना चाहिए। डॉ. अंबेडकर ने तत्कालीन कांग्रेस सरकार की तीखी आलोचना करते हुए उस पर पूंजीपतियों के साथ मिलकर श्रमिक-विरोधी कानून बनाने और प्रेस को नियंत्रित करने का आरोप लगाया। उन्होंने श्रमिकों से आग्रह किया कि वे आगामी चुनावों, विशेष रूप से मुंबई नगर पालिका चुनावों में, कांग्रेस को वोट देने के बजाय अपने स्वयं के प्रतिनिधियों को चुनें। अंत में, उन्होंने स्वतंत्रता संग्राम पर एक सशर्त रुख व्यक्त किया, जिसमें कहा गया कि वह पूरी ताकत से कांग्रेस का समर्थन करेंगे यदि वे ईमानदारी से साम्राज्यवाद के खिलाफ लड़ते हैं, एक ऐसा दावा जिस पर उन्हें उस समय संदेह था।

विस्तृत विश्लेषण

पृष्ठभूमि: 1938 की मुंबई कामगार हड़ताल

7 नवंबर, 1938 को मुंबई में एक विशाल श्रमिक हड़ताल का आयोजन किया गया, जिसे डॉ. अंबेडकर ने "बेहद सफल" बताया। हड़ताल की सफलता का प्रमाण कामगार मैदान में आयोजित एक विशाल सभा थी, जिसमें लगभग डेढ़ लाख कर्मचारियों ने भाग लिया। इन श्रमिकों ने एक नए विधेयक का विरोध करने के लिए अपनी दैनिक मजदूरी और आजीविका का त्याग कर दिया था। डॉ. अंबेडकर का भाषण इस सफल प्रत्यक्ष कार्रवाई के बाद के अगले कदमों पर केंद्रित था, जिसमें इस बात पर जोर दिया गया कि कैसे श्रमिक अपनी लड़ाई को केवल विरोध से आगे बढ़ाकर राजनीतिक नियंत्रण हासिल कर सकते हैं।

मुख्य तर्क: राजनीतिक सत्ता पर कब्ज़ा

डॉ. अंबेडकर का मुख्य संदेश यह था कि राजनीतिक शक्ति के बिना विरोध निरर्थक है। उन्होंने इस विचार को खारिज कर दिया कि श्रमिक कांग्रेस को कानून बनाने की अनुमति देते रहें और फिर केवल उनका विरोध करें।

* विरोध की सीमाएं: उन्होंने तर्क दिया कि केवल झंडे फहराना, नारे लगाना और कानूनों का विरोध करना मूर्खतापूर्ण है ("आपके जैसा महामूर्ख कोई नहीं है")। यह एक प्रतिक्रियावादी रणनीति है जो सत्ता को उन लोगों के हाथों में छोड़ देती है जो श्रमिक हितों के खिलाफ कानून बनाते हैं।

* सत्ता के केंद्रों पर नियंत्रण: स्थायी समाधान के लिए, श्रमिकों को उन सभी संस्थानों पर नियंत्रण हासिल करना चाहिए जहां राजनीतिक सत्ता निहित है। उन्होंने विशेष रूप से विधान परिषद, नगर पालिका और लोकल बोर्ड का उल्लेख किया।

* रणनीतिक अनिवार्यता: उन्होंने जोर देकर कहा, "आज जहाँ सत्ता है उस जगह पर आप कब्जा करोगे तो ही आप टिके रहोगे।" उनका मानना था कि सत्ता पर कब्जा करना केवल एक विकल्प नहीं, बल्कि श्रमिकों के अस्तित्व और अधिकारों की सुरक्षा के लिए एक आवश्यकता है।

कांग्रेस सरकार और पूंजीपतियों की आलोचना

डॉ. अंबेडकर ने कांग्रेस सरकार और पूंजीपतियों के बीच एक गठजोड़ का आरोप लगाया, जो श्रमिक वर्ग के हितों के लिए हानिकारक था।

* मीडिया नियंत्रण: उन्होंने बताया कि मुंबई के अखबारों ने हड़ताल को असफल बताकर झूठी खबरें प्रकाशित कीं। उन्होंने इसे इस बात का सबूत माना कि "मुंबई के अखबार मुंबई के मंत्रिमंडल ने और पूंजीपतियों ने खरीद लिए हैं।"

* दमनकारी कानून: उन्होंने कांग्रेस सरकार द्वारा बनाए गए कानून को श्रमिकों पर "लगाम" लगाने के समान बताया। उनका मानना था कि यदि श्रमिकों ने विधानसभा में अधिक प्रतिनिधियों को चुना होता, तो ऐसा कानून पारित ही नहीं हो पाता।

* विश्वसनीयता का क्षरण: डॉ. अंबेडकर ने दावा किया कि कांग्रेस ने पिछले 50 वर्षों में जो सम्मान अर्जित किया था, वह केवल 15 महीनों के शासन में खो दिया है।

"Equality and Justice"
"Equality and Justice"
Rs- 100/month
स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

कार्यवाही का आह्वान: चुनावी रणनीति

अपने विश्लेषण के आधार पर, डॉ. अंबेडकर ने श्रमिकों के लिए एक स्पष्ट चुनावी रणनीति निर्धारित की।

* श्रमिक प्रतिनिधियों को चुनें: उनका सबसे महत्वपूर्ण निर्देश यह था कि किसी भी चुनाव में, श्रमिकों को केवल "मजदूरों के प्रतिनिधियों को ही चुनना होगा।"

* आगामी नगरपालिका चुनाव: उन्होंने आगामी मुंबई महापालिका चुनावों को एक महत्वपूर्ण अवसर के रूप में रेखांकित किया और श्रमिकों से मजदूर पार्टी के नेताओं को अपना वोट देने का आग्रह किया।

* कांग्रेस का बहिष्कार: उन्होंने एक स्पष्ट निर्देश दिया: "आप जिसे चाहें वोट दें लेकिन काँग्रेस को ना दें।" उन्होंने चेतावनी दी कि यदि श्रमिक ऐसा करने में विफल रहते हैं, तो "आपकी लड़ाई सही राह पर आगे नहीं बढ़ेगी।"

स्वतंत्रता संग्राम पर सशर्त रुख

श्रमिकों के अधिकारों पर ध्यान केंद्रित करने के बावजूद, डॉ. अंबेडकर ने भारत की स्वतंत्रता के व्यापक संघर्ष पर भी अपनी स्थिति स्पष्ट की।

* कांग्रेस के इरादों पर संदेह: उन्होंने कहा कि कांग्रेस की साम्राज्यवाद-विरोधी बयानबाजी केवल "जनता को गुमराह करने के लिए" है।

* समर्थन की शर्त: उन्होंने एक महत्वपूर्ण शर्त रखी: "आज अगर काँग्रेस सचमुच साम्राज्यशाही के खिलाफ आर-पार की लड़ाई छेड़े तो आजादी पाने के लिए मैं अपनी सारी शक्ति काँग्रेस की ओर से ही लगाऊंगा।" उन्होंने स्पष्ट किया कि यदि वह आश्वस्त हो जाते हैं कि कांग्रेस ईमानदारी से स्वतंत्रता के लिए लड़ रही है, तो वह अपना वर्तमान रुख त्याग देंगे और उनके साथ शामिल हो जाएंगे।

* तत्काल प्राथमिकता: इस सशर्त प्रस्ताव के बावजूद, उन्होंने अपने भाषण का अंत अपने मुख्य संदेश को दोहराते हुए किया: श्रमिकों के लिए तत्काल और सबसे महत्वपूर्ण कार्य सभी चुनावों में अपने स्वयं के प्रतिनिधियों को चुनना है।

Dr. Sandeep Singh Ghand's book 'How to Enjoy Life?' is presented to the public Mansa

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 05 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

Dedicated to the warm memory of Dr. Kanwaldeep Singh Brar, the book 'How to Enjoy Life' written by Dr. Sandeep Singh Ghand was launched at Desh Bhagat Pandit Chetan Dev Government College of Education, Faridkot. This book was launched with the support of the Old Students Association of the college. On this occasion, OSA President Principal Dr. Parminder Singh welcomed everyone. Dr. Sandeep Ghand remembered his late friend Dr. Kanwaldeep Singh Brar in his thoughts and expressed his views about the book. Apart from this, Mrs. Kirandeep Kaur, Lions Club Faridkot (Vishal) President Amardeep Singh, Principal Dr. Sukhchain Singh Brar shared their views with the students. Finally, the Principal of the college, Dr. Rajesh Mohan, thanked everyone. The role of Stage Secretary was played by Line Gurvinder Singh Dhingra. On this occasion, Dr. Nirmal Kaushik, Prin. Suresh Arora, Radha Krishna, Dr. Jugraj Singh, Baldev Teriya, Vinod Mitra, Harinder Dua, Swaranjit Singh Gill, Vishwajit Singh Daisy, Santokh Singh, Dr. Kuldeep Kaur, besides the college staff, Manju Kapoor, Prof. Ranjit Singh, Dr. Rupinderjit Kaur, Prof. Birinderjit Singh, Prof. Jasbir Kaur, Prof. Sukhpal Kaur, Prof. Fani Chawla, Prof. Sukhwinder Kaur, Prof. Karamjit Singh, Prof. Manvinder Kaur, Prof. Rimi and students were present.

‘यह अदालत के साथ चालाकी’, ट्रिब्यूनल एक्ट मामले में केंद्र की मांग पर भड़का सुप्रीम कोर्ट, CJI बोले- आधी रात में अर्जी क्यों?

‘अदालत के साथ ये चालाकी?’, सुनवाई के बीच केंद्र की मांग पर भड़के CJI, बोले- आधी रात को अर्जी क्यों?

“इक्वालिटी एंड जस्टिस” पटियाला 05 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

नई दिल्ली: सुप्रीम कोर्ट ने सोमवार को ‘ट्रिब्यूनल रिफॉर्म्स एक्ट’ (Tribunal Reforms Act) की संवैधानिक वैधता को चुनौती देने वाली याचिकाओं पर सुनवाई के बीच में केंद्र सरकार के एक अनुरोध पर कड़ी नाराजगी व्यक्त की। केंद्र ने सुनवाई के दौरान इन याचिकाओं को पांच-न्यायाधीशों की संविधान पीठ को भेजने की मांग की थी, जिसे लेकर अदालत ने सख्त रुख अपनाया।

याचिकाकर्ताओं की दलीलें सुनने के बाद क्यों आई मांग?

यह मामला मुख्य न्यायाधीश (CJI) बी आर गवई की अध्यक्षता वाली पीठ के समक्ष था। पीठ पहले ही याचिकाकर्ताओं के वकीलों की दलीलें सुन चुकी थी। पिछली सुनवाई अटॉर्नी जनरल (AG) आर वेंकटरमणी के अनुरोध पर स्थगित की गई थी, ताकि वह एक अंतरराष्ट्रीय मध्यस्थता (international arbitration) में भाग ले सकें।

सोमवार को जब केंद्र ने मामले को बड़ी बेंच को भेजने का अनुरोध किया, तो CJI गवई ने इसे

“चौंकाने वाला” बताया।

CJI गवई, जो 20 दिनों बाद सेवानिवृत्त होने वाले हैं, ने कहा, “हम भारत संघ (Union of India) से ऐसे रुख की उम्मीद नहीं करते कि वह अदालत के साथ इस तरह की चालाकी (tactics) करे।”

उन्होंने कहा, “हमने याचिकाकर्ता के वकील ...और अन्य को योग्यता के आधार पर पूरी तरह से सुना। AG ने एक बार भी यह संकेत नहीं दिया कि केंद्र इस मुद्दे को 5-जजों की बेंच को भेजने का अनुरोध करेगा।”

‘आधी रात को आवेदन दाखिल करने की उम्मीद नहीं थी’

CJI ने सख्त लहजे में कहा, “हम इस आवेदन को इस टिप्पणी के साथ खारिज कर देंगे कि केंद्र सरकार बेंच (पीठ) से बचने का प्रयास कर रही है (क्योंकि CJI जल्द ही पद छोड़ रहे हैं)।”

उन्होंने आगे कहा, “हमें केंद्र सरकार से इस तरह की रणनीति की उम्मीद नहीं थी, वह भी सुनवाई से ठीक पहले आधी रात को एक आवेदन दाखिल करके। जब हम याचिकाकर्ताओं को पूरी तरह से सुन चुके हैं, तब केंद्र सरकार को इसे बड़ी बेंच के पास भेजने की दलील देने की अनुमति नहीं दी जा सकती।”

AG ने दी यह दलील

अटॉर्नी जनरल (AG) ने स्पष्ट किया कि उनका या सरकार का ऐसा कोई इरादा कभी नहीं था। उन्होंने पांच-न्यायाधीशों की पीठ को भेजने की दलील का समर्थन करते हुए, कहा कि उन्होंने यह निष्कर्ष निकाला है कि इसमें कानून के महत्वपूर्ण प्रश्न (substantial questions of law) शामिल हैं, जो इसे संविधान पीठ द्वारा निर्णय के लिए एक उपयुक्त मामला बनाते हैं।

केंद्र की अर्जी में क्या था?

केंद्र सरकार ने अपने आवेदन में कहा था, “मौजूदा मामले में संविधान की व्याख्या से संबंधित कानून के महत्वपूर्ण प्रश्न उठते हैं, जिसके लिए संविधान के अनुच्छेद 145(3) के संदर्भ में मामले को कम से कम पांच न्यायाधीशों की पीठ के पास भेजा जाना आवश्यक है।”

केंद्र द्वारा उठाया गया एक अन्य प्रश्न यह था कि क्या सुप्रीम कोर्ट के पास भारत संघ या संसद को किसी विशेष तरीके से और किसी अन्य तरीके से कानून न बनाने के लिए ‘परमादेश’ (mandamus) जारी करने की शक्ति है, और क्या ऐसी शक्ति ‘शक्तियों के पृथक्करण’ (doctrine of separation of powers) के सिद्धांत का उल्लंघन नहीं करेगी, जो संविधान की एक मूलभूत विशेषता है।

7 नवंबर को अगली सुनवाई

हालांकि, CJI गवई की अगुवाई वाली बेंच ने स्पष्ट कर दिया कि यदि वे दलीलों पर विचार करने के बाद इस निष्कर्ष पर पहुंचते हैं कि मामले में 5-जजों की बेंच को भेजने की आवश्यकता है, तो वे स्वयं ऐसा करेंगे।

इसके बाद पीठ ने अटॉर्नी जनरल को सुना, जिन्होंने ट्रिब्यूनल अध्यक्षों और सदस्यों के लिए एक समान सेवा शर्तें लाने वाले कानून का बचाव किया। पीठ ने मामले की अगली सुनवाई 7 नवंबर तक के लिए स्थगित कर दी।

DU की दलित छात्रा ने की आत्महत्या, BAPSA ने लगाया ‘संस्थागत दबाव’ का गंभीर आरोप

छात्र संगठन BAPSA ने ‘संस्थागत दबाव’ और भेदभाव को बताया जिम्मेदार, JNUSU उम्मीदवार की बहन थीं मृतका, मानसिक स्वास्थ्य सुविधाओं पर उठे गंभीर सवाल

“इक्वालिटी एंड जस्टिस” पटियाला 05 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

नई दिल्ली: दिल्ली विश्वविद्यालय (DU) की एक छात्रा द्वारा 1 नवंबर को आत्महत्या करने का मामला सामने आया है। छात्र संगठन बिरसा अंबेडकर फुले स्टूडेंट्स एसोसिएशन (BAPSA) ने आरोप लगाया है कि संस्थागत दबाव ने छात्रा को यह कदम उठाने पर मजबूर किया।

मकतूब मीडिया की एक रिपोर्ट के अनुसार, 19 वर्षीय यह छात्रा देशबंधु कॉलेज की दलित छात्रा थी और वह गोविंदपुरी स्थित अपने फ्लैट में मृत पाई गई। वह जवाहरलाल नेहरू विश्वविद्यालय छात्र संघ (JNUSU) के अध्यक्ष पद के उम्मीदवार राज रतन राजोरिया की बहन थीं। राजोरिया JNUSU चुनाव में BAPSA का प्रतिनिधित्व कर रहे हैं।

BAPSA ने कहा कि यह आत्महत्या दिल्ली विश्वविद्यालय में हाशिए पर मौजूद छात्रों के मानसिक स्वास्थ्य समर्थन और उनके साथ होने वाले व्यवस्थागत भेदभाव के प्रति निरंतर

उपेक्षा को दर्शाती है। मकतूब मीडिया ने राजोरिया के हवाले से कहा, “पुलिस का इस मामले को संभालने का तरीका बेहद असंवेदनशील था। अधिकारी मौके पर डॉक्टर के बिना पहुंचे और डॉक्टर को बुलाने के अनुरोध को यह कहते हुए खारिज कर दिया कि बहुत देर हो चुकी है।”

छात्र संगठन ने यह भी आरोप लगाया कि पुलिस ने राजोरिया से ही अपनी बहन की नब्ज (vitals) जांचने के लिए कहा और मौखिक रूप से उसे मृत घोषित कर दिया। छात्रा का शव 2 नवंबर को परिवार को सौंपा गया, जिसके बाद परिवार मध्य प्रदेश के लिए रवाना हो गया।

राजोरिया को 2 नवंबर को अध्यक्षीय भाषण (presidential address) देना था, लेकिन इस घटना के कारण वह ऐसा नहीं कर सके। इस संवेदनशील स्थिति को देखते हुए, JNU के छात्र संगठनों, DUSU चुनाव समिति (DUSU Election Committee) और अन्य अध्यक्ष पद के उम्मीदवारों ने एकजुटता दिखाते हुए बहस को स्थगित करने का फैसला किया, ताकि राजोरिया बाद में इसमें भाग ले सकें।

राजोरिया ने अपनी बहन की आत्महत्या के बाद की प्रारंभिक जांच के दौरान एक भी महिला अधिकारी के मौजूद नहीं होने पर चिंता जताई। BAPSA ने बयान दिया कि दिल्ली विश्वविद्यालय अपने केवल 1 प्रतिशत छात्रों को ही छात्रावास (hostel) की सुविधा प्रदान करता है।

संगठन ने कहा कि छात्रावासों की ऊंची फीस, इंटरव्यू-आधारित चयन और ‘स्थानीय अभिभावक’ (local guardian) जैसी आवश्यकताएं, इन छात्रावासों को हाशिए के समुदायों के छात्रों के लिए काफी हद तक पहुंच से बाहर बना देती हैं। इसके कारण छात्रों को तंग और महंगे, छत वाले या एक-कमरे वाले आवास किराए पर लेने के लिए मजबूर होना पड़ता है।

एसोसिएशन के अनुसार, मृतका एक खराब रखरखाव वाले फ्लैट में रहती थी, जिसमें न तो उचित वेंटिलेशन (ventilation) था और न ही वहां का माहौल सुरक्षित था। APSA ने कहा कि यह घटना दिल्ली विश्वविद्यालय की हाशिए पर पड़े छात्रों, विशेषकर दलित और बहुजन पृष्ठभूमि के छात्रों के प्रति चल रही “संस्थागत उदासीनता” (institutional apathy) को उजागर करती है।

एसोसिएशन ने इस बात पर भी जोर दिया कि DU के पास अपने सात लाख से अधिक छात्रों और हजारों कर्मचारियों के लिए नॉर्थ कैंपस में केवल एक विजिटिंग मनोचिकित्सक (psychiatrist) है, और कोई भी क्लिनिकल मनोवैज्ञानिक (clinical psychologist) नहीं है।

हरियाणा में 25 लाख मतों से “वोट चोरी” की गई, राहुल गांधी ने किया दावा

“इक्वालिटी एंड जस्टिस” पटियाला 05 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

कांग्रेस के पूर्व अध्यक्ष राहुल गांधी ने बुधवार को दावा किया कि पिछले साल हुए हरियाणा विधानसभा चुनाव में 25 लाख फर्जी मतों के जरिये “वोट चोरी” की गई। उनके दावे पर निर्वाचन आयोग की तरफ से फिलहाल कोई प्रतिक्रिया नहीं आई है।

लोकसभा में नेता प्रतिपक्ष ने संवाददाताओं से कहा, “मैं जो कह रहा हूं वह सौ फीसदी सच है। एक पूरे राज्य (के चुनाव) को चुरा लिया गया।” उन्होंने कहा कि सभी सर्वेक्षणों में हरियाणा में कांग्रेस की जीत की संभावना जताई गई थी, लेकिन नतीजे एकदम उलट आए।

गांधी ने कहा, “मैं ‘जेन जी’ से कहना चाहता हूं कि देखिये कि कैसे आपके भविष्य की चोरी की जा रही है।” उन्होंने हरियाणा के मुख्यमंत्री नायब सिंह सैनी के बयान का वीडियो दिखाया जिसमें सैनी ने सरकार बनाने की “व्यवस्था” होने की बात की थी।

राहुल गांधी ने दावा किया कि हरियाणा में पांच अलग-अलग तरीकों से 25,41,144 फर्जी मतों से “वोट चोरी” की गई।

हरियाणा में अक्टूबर, 2024 में हुए विधानसभा चुनाव में भाजपा ने कुल 90 सीटों में से 48 सीट हासिल करके लगातार जीत हासिल की थी। कांग्रेस को 37 सीट मिली थीं।

इससे पहले, राहुल गांधी ने बीते 18 सितंबर को दावा किया था कि मुख्य निर्वाचन आयुक्त

ज्ञानेश कुमार ‘लोकतंत्र की हत्या करने वालों’ तथा ‘वोट चोरों’ की रक्षा कर रहे हैं।

उन्होंने यह भी कहा था कि ज्ञानेश कुमार को ऐसे लोगों को संरक्षण देना बंद करना चाहिए। निर्वाचन आयोग ने उनके आरोपों को निराधार बताया था।

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. ਆਹਿੰਸਾ- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ,ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ